

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

Bevándorlás—kivándorlás.

Magyarország mostani állapota olyan, mint az erjedésben levő must, melyről nem tudni, hogy löre, avagy jó bor lesz-e belőle? Forrongásban vannak a társadalmi elemek, mert lelke mélyen mindenki érzi, hogy a jelenlegi állapotok tarthatatlanok. Híjába börtönzik be, vagy üzik számkivetésbe a hatalomnak nem tetsző egyéneket, azért ott van minden, hol a mádi zsidó, a helyzet az „izgatók elnémitása” által nem csak hogy nem javul, hanem napról napra rosszabodik.

Horvátország lángban áll ép úgy, mint 1848-ban a szabadságharcot megelőzőleg. A többi nemzetiségek pedig fészkelődnek és tüntetnek a magyar nemzet ellen, a hol nem kell féltetni a bőrüket. De habár ezek is aggasztó jelenségek, még sem ezek képezik főveszedelmét az országnak, mert a magyar nemzet, a mint eddig is elég erős volt arra, hogy győzelmesen küzdjön meg alattomos és nyilt ellenségeivel, jövőben is képes lesz velük érdemük szerint elbánni. Főveszedelme az országnak, melylyel szemben tehetetlennek látszik, a bevándorlás és kivándorlás. A bevándor-

lás Galicziából és Romániából, a kivándorlás az országból.

Az élődi faj mind nagyobb és nagyobb számban telepszik be Galicziából és Romániából a kaftános, pajeszes zsidók alakjában; ellenben az ország ősi népe, a megélhetés föltételeitől megfosztva, kénytelen elhagyni a vérrel szerzett ősi földet, hogy idegen tájakon keressen magának jobb házat. A mi iszonyu csapás Magyarországra, mert elveszti munkabíró fiait és egy idegen, mások véres verejtékével táplálkozó faj szakad a nyakába, mely vagyonosodása daczára sem válik soha magyarrá.

A tapasztalás ugyanis bizonyítja, hogy hiába való dolog volt a zsidó emancipáció, vagyis a zsidóságnak az ország többi népével való egyenjogósítása és híjába való az idegen hangzású zsidó nevek magyarosítása, mert a zsidó mindig zsidó marad akár Jajtelesz, Pinkálesz-nek, akár Zrinyinek, vagy Rákóczyknak nevezzék. Ő egy élődi faj, mely Isten büntetése-kép rágódik egy nemzet életerőin s miként a sasok a dögtestre, ez a faj is oda sereglük, a hol meggyöngülni látja valamely nemzet életerőit.

A zsidóság bevándorlása tehát a

legrosszabb jel valamely nemzet életképessége tekintetében s bizony nem csuda, ha Fáraó egyiptomi király országos veszedelmet látott szaporodásukban s figyervekük vízbefolytása által igyekezett ettől a veszedelemtől országát megmenteni. A keresztény világnézet ugyan fölhagyott ezen drasztikus ellenszerekkel, de annyi bizonyos, hogy a józan ész és az életfenntartási ösztön egyiránt javasolják, sőt szükségessé teszik, hogy a nemzetek védekezzenek ezen élődi, idegen fajnak beözönlése ellen. Csak Magyarország az a boldog ország, mely nem lát magára veszedelmet a kaftános, pajeszes had beözönlésében: hanem annál jobban üldözi és földön futóvá teszi a keresztény magyar fajt, mely pedig az országnak egyetlen életfenntartó eleme.

A zsidóról tudva van, hogy az mindenre inkább alkalmas, mint arra, hogy fenntartson egy országot. Katonának nem jó, mert gyáva s a hol csak teheti, ki is bujik a hadi kötelezettség alól. De adófizetőnek sem jó, mert kapzsiságánál fogva eltitkolja jövedelmeit s minden módot fölhasznál, hogy a közterhek viselését magáról lerázhassa. A társadalomra nézve

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZÁJA.

A galacsinhajtó.

— Befejező közlemény. —

A galacsinhajtó bogár „coprophagidae”-k (magyarul ezt nem lehet jó hangzású kifejezéssel visszaadni) családjába tartozó bogár. Rendszerint olyan elhagyatott dolgok alatt üti fel tanyáját, a melyek a jobb izlésű állatvilágnak nemcsak hogy tetszésével nem találkoznak, hanem mint egyáltalán már fölöslegeseket eldobtak maguktól. E tekintetben a galacsinhajtó tartózkodási helyét leginkább a szarvasmarhák hagyatékából örökli. S ez bizonyára jogellenes dolog, mert ő nem lévén a szarvasmarháának se egyenes, se mellékágon való leszármazója, tulajdonképen nem is volna jogosítva utána örökölni, ha csak azon a czímen nem, hogy ő maga is elég nagy marha, hogy külön tartózkodási helyet nem keres magának. De hiszen e dologban sokan az emberek közül se tanúsítanak finomabb izlést, mert csak úgy, sőt sokszor még nagyobb előszeretettel keresik mások piszkait. S ezekről is a legtöbb esetben nem tudhatni, hogy miféle jogon keresik azt, a mihez tulajdonképen semmi közük sincs? — ha csak ezek számára is ki nem eszelnénk olyanforma jogczímet, mint a galacsinhajtó részére.

A galacsinhajtónak többféle fajtája van. Ilyen először is az egyiptomi galacsinhajtó,

mit a természettudósok „ateuchus sacer”-nek neveznek. Ezt az egyiptomiak régen kiváló tiszteletben tartották s a Nilus völgyében még ma is lehet találni belőlük óriási kőből faragott példányokat, melyek bálvány szerű tiszteletben részesültek valaha. Szinte elbámul az ember, hogy okos lények részéről még az ilyen ronda jószág is részesülhet csak valamelyes tiszteletben is! Pedig hát — az igazat megvallva — a társadalmi állapotainknak is vannak ilyen csudálatos kinövészei. Nálunk is vannak olyan csudálatos gusztussal ékes felebarátaink, akik még „tisztelni” is tudják azokat, akik szóval és írásban rondaságokkal foglalkoznak, feltalálván a közönségnek olyan dolgokat, melyek nem szalonba, de még utcára sem valók másnak, mint szemétnak. A ki ezt nem hinné, nézze meg a revolver-journalistákat az ő működésükben.

Másik nevezetes fajtája a „nagy galacsinhajtó,” vagy a tudósok nyelvén „ateuchuspisus.” Hogy honnan kapta ezt a „pisus” nevet, mely magyarul annyit tenne, mint kegyes, jámbor, vagy ájtatos, voltaképen nem lehet tudni, mert az bizonyos, hogy semmiféle kegyesség, jámborság, vagy ájtatosságnak még nyoma sincs benne. Epen úgy, mint némely „jó katolikus,” vagy akár „jó luteránus”-ban hiába keresnők a vallásában való „jószágot,” mert tőle ugyan el nem kopnék a templom küszöbe,

ha mindjárt nem kőből, hanem csupa krumpliczukorból készült volna is és saját vallási dolgaiban csak akkor mutat érdeklődést, mikor a galacsinhajtó-bogár természetéhez képest valami durkálni valót talál, nem a maga portáján, mert ott sohase keresi, hanem olyanformán, hogy neki az egyházi elüljárói „zsarnokok,” az egyházunkhoz hü tanítók „anarchisták” stb. Az ilyen kaliberű emberek, mikor elfogja őket a turkáló természet, rendesen felveszik a „jó katolikus,” „jó református” stb. nevet, de csak azért, hogy kitörüljék vele annak a szemét, a kinek tán eszébe juthatna megkérdezni: mi jogon avatkozik ez most olyan dologba, a mire rendesen nem szokott adni semmit? No meg, hogy annál feltünőbb legyen az ő durkálása, mert hát csak nagyobbának látszik az a baj, a melylyel szemben még a „jó katolikus,” vagy „jó református” is kénytelen állást foglalni. Tehát ez alkalmilag felvett „jó” név alatt is „rossz” szándék lapang. Tapasztaláson alapul az én abbeli meggyőződése, hogy tiszteletet érdemel a katolikus, református, luteránus vagy bármely vallású jellemes ember; de mikor azt hallom, hogy „én jó katolikus, jó református stb. vagyok,” egyszerre eszembe jut a „jó madár,” a hol éppen a szó elé ragasztott „jó” jelző tájékoztat bennünket, hogy minő fogalmat alkossunk magunknak arról a fent dicsért madarról?

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

meg épen veszedelmes elem, mert véralkatánál és vallási elveinél fogva kizsákmányolja az egész társadalmat. Még Egyiptomból sem tudott a nélkül kivonulni, hogy meg ne csalja az egyiptomiakat, mikor kölcsönkérte s magával vitte azoknak arany és ezüst edényeit.

Megengedem azonban, hogy az általános szabály alól vannak kivételek. Azért legott hozzáteszem a mondottakhoz, hogy a kinek nem inge, ne vegye magára. De hogy vélekedésemnek van alapja, abból is kitűnik, hogy a kormány végre maga is belátta, hogy a felvidéki népet állami védelembe kell részesíteni a kaftános, pajeszes had kiszípolozása ellen, azért rendelte ki a felvidékre a kormánybiztosságot. Mi azonban csak félrendszabálynak bizonyult, mert nem elég a férgemet kitisztogatni, hanem ki is kell ölni, hogy a nemzet testén ne rágódhassanak. A minnek az volna az értelme, hogy a kaftános, pajeszes hadat vissza kell zsuppolni oda, a honnét bevándorolt s el kell zárni előtte az ország határait örökre, mert a meddig ez az élődi fajzat szabadon gyakorolhatja pusztításait, addig Magyarországon a tömeges kivándorlást megakadályozni nem lehet.

Két főveszedelme van ugyanis odahaza a keresztény magyar népnek. Egyik a rossz kormányzat, másik a zsidóság kiszípolozása. A rossz kormányzat csak azt lesi, hogy betakarítsa a nép kenyérnek valóját s akkor, mint a vércse a prédára, le csap rá, hogy adóvégrehajtása által kivegye szájából a betevő falatot. Nos mit tegyen akkor a szegény ember? Faluban ritkán akad takarékpénztár, de ha akad is, kezes kell hozzá s alig kap kölcsönt a megszorult családfenntartó. Megy tehát a falu zsidájához, a ki ugyan ad kölcsönt, de csak azért, hogy elvegye, a mit a végrehajtó meghagyott. Törvényeink pedig olyanok, hogy nem nyújtanak védelmet a szegénynek s a ki egyszer perbe keve-

redett, elveszett. Mikor aztán elveszik az enyhet adó födelet, a tápláló földet s helyükbe adják a koldus tarisznyát, mit tehet egyebet az elbusult magyar, minthogy fölkerekedik arról az ősi földről, hol született, nevelkedett és vergődött s tört reményekkel neki vág a nagy világnak, mert élni muszáj s ha nem bírja eltartani és táplálni az ősi föld, idegenben kénytelen kenyerét megkeresni. A kivándorlottak kilenczvennyolcz százalékát ilyen és hasonló okok kényszerítik hazájuk elhagyására.

S mi sors vár a kivándorlóra az idegen földön? A legtöbbre nyomor és nélkülözés, mert nyelv ismeret nélkül ki levén dobva a nagy világba, sokszor hónapok kellenek hozzá, míg munkához juthat s akárhány esetben, lelke megtörik a szenvedések sulya alatt, mielőtt valami kereset módot találna, mert Istenen kívül, nincs senki, ki róla az idegen földön gondoskodna. Ha pedig családját otthon hagyta abban a reményben, hogy ha majd keresete lesz, maga után hozatja, a legnagyobb mértékben kiteszi magát az elzülles veszélyének. Kénytelen ugyanis burdóba menni, vagyis kosztot, szállást másnál fogadni és így keresményének nagy részét oda fizeti, megmaradt részét pedig ellissza, mert a fásztó munka erre ösztönzi, aztán pedig sehol a világon nincs annyi szalon, vagyis kiskörcsma, mint épen Amerikában és így a szalónokban való elzüllesre bőséges alkalom kínálkozik. A visszamaradt család számára tehát nem jut a keresményből semmi s így a családfő tönkre megy Amerikában, családja pedig elpusztul kenyérkereső hiányában otthon.

De ha sikerül is családját maga után hozatni, a házára nézve akkor is elveszett. Ritkaság számba megy az, hogy a ki családjával Amerikába költözött, visszakerüljön valaha az országba; mert ha egyszer kereset-hez jutott, könnyebb, biztosabb itt a megélhetés, mint az országban. Itt

bőséggel van a pénz s ki dolgozik és takarékoskodik, vagyont szerez magának és akkor itt ragad s nem kívánczik vissza az országba. Gyermekei azonban már angolokká válnak, mert itt még a magyar iskolákban is angol a tanítás nyelve, mivel angol levén a közélet nyelve, a ki angolul meg nem tanul, a szolgálai állapotból soha ki nem emelkedik. Ezen elangolosodott, vagy épen Amerikában született magyarok előtt aztán ismeretlen az ó-haza fogalma, oda tehát nem is vágyakoznak soha.

Tessék ehhez már most hozzá venni, hogy New-Yorktól Saint-Franciskóig magukban az Egyesült-Államokban másfél millió magyar van szétszórva, kik közül Cleveland városban negyven ezer lakik, mily iszonyu veszteség ez egy oly nemzetre, mely mindössze tizenhat millió lelket számlál s abból is csak öt millió mondható magyarnak? Vajjon hány városa bir Magyarországnak negyvenezer lakossal, mint a mennyi magyarral az amerikai Cleveland dicsekszik? Pedig ez nem minden, mert a szomszéd Canada angol birodalomban is nagy számmal vannak magyarok, kik ott Kaposvár és Eszterháza nevű magyar községeket alapítottak. Ehhez járul, hogy a waschingtoni statisztika hivatal kimutatása szerint, havonként négy-ötezer közt ingadozik a magyarországi illetőségű kivándorlók száma s így az amerikai magyarok évenként hetvennyolczvan ezer lélekkel szaporodnak, de ugyanannyival fogy az ó haza népessége, nem is véve számba azokat, kik Amerikában születnek. És ezek mind munkabíró egyének, mert az amerikai hatóságok birnak annyi körültekintéssel, hogy a munkaképteleneket nem engedik az amerikai kikötőkben partra szállani, nehogy az állam terhére legyenek.

Ime így fest a bevándorlás és kivándorlás az ó-hazában e messze távolból tekintve, melyet a legnagyobb aggodalommal szemlélhet minden hazafias lélek. Ha azért liberális urak, csak tessék tovább üldözni, hajszolni és az ország elhagyására kényszeríteni a keresztény elemeket, míg az a szegény vergődő ország önöket liberális muszukkal együtt romjai alá nem temeti.

HEGYI ANTAL
fairporti magyar lelkész

UJDONSAGOK.

— **A 48-as Népkör** z aelmult héten költözött át Uri-utczai lakásából a Neuschwender szálló nagytermébe. Hisszük, hogy a Népkör szép új helyiségében sokkal látogatottabb lesz, mint eddigi szűk helyiségében.

— **A sorozás elhalasztása.** A mesében úgy gondolkozik a tyuk, hogy: mindennapra egy t o j á s, F e j é r v á r y báró, ur pedig akkép cselekszik, hogy: ahány hónap, annyi elhalasztása a sorozásnak. Akárcsak Falbnak a havi jóslása, ugyanolyan pontossággal jelenik meg a báró ur rendelete immár **negyedszer**, hogy a **fősorozást elhalasztják**. Julius 1-ére volt kltüzve a legutóbbi rendeletben a sorozás megkezdése, most Fejérváry báró újból a licitálás mezejére lépett, hogy megint nem lesz asszentálás, amiről körrendeletben értesítette a hatóságokat.

Harmadik fajtája a „*magyar galacsinhajtó*“ vagy „*Sisiphus bogár*.“ Ez már találoán kapta a „*Sisiphus*“ nevet. Sisiphus ugyanis a görög hitregében úgy szerepel, mint az emberek legravasabbika, aki még az istenek titkait is elleste. Halála után azért az lett a büntetése, hogy egy óriási gömbölyű követ kellett felhengergetnie egy magas hegyre, de a kő, mikor már fölért volna vele, mindig visszagurult és Sisiphus kezdhetette a munkát előről. S ez így ment mindig újra, meg újra, de nem kell azt képzelni, mintha a galacsinhajtó bogár is azért kapta volna a „*Sisiphus*“ nevet, mintha ő is olyan ravasz volna, hanem azért mert ő is épen úgy hemperget valamit, mint Sisiphus azt a nagy követ; csak hogy a mit ő hemperget, az nem kőből van, hanem bizonyos meg nem nevezhető valamiből gömbölyíti ki, mint a hogy némely ember szinte meg nem nevezhető piszkos dolgokból szokott kikerekíteni olyan valamit, a miben öröme nem lehet semmiféle jó izlésű embernek, sőt még önmaga sem találhat benne semmi örömet, legfeljebb abban tetszeleghet magának, hogy kerekre tudta gyurni azt a bizonyos micsodát. Ezt aztán ő maga elnevezi „*észnek*“, meg „*ügyességnek*“, pedig csak „*eltévelyedett gusz-tus*.“

A magyar ember azonban a galacsinhajtó nevét nem cifrázza se görög, se diák szavakkal, hanem magyarosan „*turó bogár*“

nevezi. De nehogy a *sajtkukac*z példájára azt képzelje valaki, hogy a „*turó*“ bogár meg tán a lipói vagy keserű turóban tartózkodik, elejbe ragaszt még egy magyaró szót, a mely érthetővé teszi, hogy a „*turó*“t cselekvésnek kell tekinteni s a „*tur*“ igéből származik. Noha olyan „*turó-bogár*“ is akad, a mely születési helyét tekintve származik „*tur*“-ból, vagy legalább itt lakik.

A galacsinhajtó bogárnak színe piszkos fekete. Így aztán piszkos foglalkozása nem ejthet észrevehető foltot a toilet-jén. A hasonfoglalkozásu emberek azonban belől piszkosak s így ő rajtuk se ejthet a maguk foglalkozása olyan mocskot, a mely azt a belső szennyet már feltűnőbbé tehetné.

Nevezetes a galacsinhajtó bogárnál, hogy a műtrágyát nem kedveli. Ebből látszik, hogy mégis van benne bizonyos megkülönböztető képesség s különbséget tesz az utánzat és valódi között. Ebben a dologban a hasonfoglalkozásu emberek soha se viszik ennyire, mert ezek kedvelik a mű-piszkot is, sőt maguk gyártják azt s másoknak is kedveskednek vele azon önmagukról vett hitben, hogy másnak sincs jobb izlése a galacsinhajtó bogárnál. Csodálom az előljáróság indolenciáját, hogy az e fajta embereket nem ajánlják a kormány figyelmébe, hogy alkalmazná őket valami állami műtrágya-gyárban.

— **Ünnepi fogadtatás** című közleményünk folytatása lapunk térszűke miatt jelen számunkból kimaradt.

— **Helyszűke.** Nem csak lapunk kis terjedelmében áll ez be olykor a szenzációk idején, hanem a községházán is. Ugyanis arról szól a panasz, hogy a községháza nem rendelkezik kellő számú helyiséggel s így a rendőrség egy kis szobában kénytelen meghuzódni, míg olykor a letartóztatott egyéneknek sem tudnak börtönhelyiséggel szolgálni, a rendőrszobában vannak elhelyezve a letartóztatottak egy része szabadságotlatsukig. Annyival inkább is érthető ez a helyszűkeszűkölködés, mivel a városháza új épületeit át engedte az előjáróság a járásbíró által lefoglalt, de el nem árverezett lim-lom számára, mint felesleges helyiségeket. Ezek a tágas szép helyiségek most úgy néznek ki, mint valami zsidópiac, a bennök összevisszaságban álló különféle házi cikkkel. Tudomásunk szerint nem azért renováltatta a község nagy költséggel a mak-tár épületet, hogy ott zsidópiacot létesítsen, hanem hogy a községnek megfelelő hivatali helyiségek álljanak rendelkezésére. Tessék tehát azt átadni tulajdonképpen rendeltetésének.

— **Esküvő.** Dr. Sörös Miklós orvos július hó 15-én vezeti oltához Zelenka Jánosné tanárnő leányát — Jolán kisasszonyt.

— **Téglakészítés homokból.** Az Alföld homokborította talaján sok gondot okoz az építkezőknek az építésnél oly fontos szerepet játszó téglák beszerzése. Környékünkön több helyen úgy igyekeznek pótolni a hiányt, hogy a koczka homokból vesznek téglát gép segítségével. A homoktégla készítés, mely jószág tekintetében felülmulja a kedvezőtlen földből égetett téglát, úgy történik, hogy a gébet megtöltik cementtel kevert homokkal s vízzel öntik le s a gép már kiformálva adja ki a téglát.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Könyves Károlyné csépai tanítónő e hó 25-én d. u. revolverrel mellbe lötte magát, hogy véget vessen annak a családi vizájának, mely életét annyira elkeserítette, hogy attól önként igyekezett megválni. A lövés azonban nem okozta halálát s a gyors orvosi segély megmentette őt az életnek, melyet önként el akart dobni magától. A golyót, mely mélyen furódott testébe, sikerült eltávolítani s így van remény, hogy hamarosan javulás áll be.

— **Villámcsapás.** Negy vihar vonult keresztül határunkon a f. hó 21-én. A vihar jelentéktelen jégesővel egész éjjelen keresztül tartott. A nagy viharban Kovács István majsai utban levő tanyáján egy felszerben vacsorált a gazda György fia nejével együtt, mikor a felszerbe beütött a villám. A tanyabeliek alétan találták a földön a házaspárt, kiket a kocsira téve nyomban behozták a városba orvosi gyógykezelés végett. Mint értesülünk, mindketten tul vannak a veszélyen, Vass János tömörkényi gazdálkodó földjén két tehenet, ugyancsak a f. hó 21-én, agyonsújtott a villám. A tehenek közelében levő pásztor elszedült ugyan, de komoly baja nem esett.

— **Országos vásár.** A kisteleki országos nyári vásár július hó 5-én fog megtartatni. Az állatvásárra ló, marha, birka és sertés felhajtása szabad.

— **Tankötelesek összeírása.** Városunkban is kezdetét vette az óvó- és tankötelesek összeírása, mely azonban miniszteri rendelet alapján felfüggesztetett bizonytalan időre.

— **Csongrádvármegye Hivatalos lapja.** E hó 11-én látott napvilágot Csongrádvármegye Hivatalos Lapjának első száma Szentesen, mely mint czime is mutatja a vármegye hivatalos közlönye és hetenkint egyszer, csütörtökön jelenik meg, Mátéffy Kálmán várm. főjegyző szerkesztésével. A lap elég csinos kiállításban s bő tartalommal hozza

a hivatalos rendeletek s határozatok egész halmazát közli időről-időre.

— **Írógépek beszerzése.** A vármegye-gyűlés utóbbi ülésén elhatározta, hogy a megye területén levő hivatalokat a gyors ügykezelés szempontjából írógépekkel látja el.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházközség eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1903—1904. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 12-ig esz-közlendők; az előadások pedig szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételek szept. 13—15 napján dékáni, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8 napján iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-től 15-éig terjed. J e g y z e t. A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított díjak a következők: ebéd és vacsoraért az I. félévben — szept. 1. — decz. végéig 59 kor., a II. félévben — jan. 1. — június végéig — 74 kor.; csak ebédért az I. félévben 32 kor., a II. félévben 46 kor.) Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandíjmentességre, tápintézet-díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. A jogakadémia ifjúsági, valamint a collegiumi nagy könyvtár a haligatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál az jogakadémia igazgatósága.

— **Hogyan oltották régen a kéménytűzet.** Kéménytűzetet száz év előtt négy-féleképpen oltottak. Vagy vizet öntöttek a kigyulladt kéménybe, amittől aztán az rendesen megrepedt és ráadásul az egész szoba tele lett kormos vízzel: vagy kénrudat gyújtottak a kémény aljába, hogy annak felszálló gőzei az égést elfojtsák. Vagy bele löttek, hogy az előidézett légrázkódástól az égő koromrészek leváljanak a kémény faláról. Végre vizes ruhát, vagy eleven ludat, pulykát bocsájtottak bele. Némely helyen pedig a kéményseprő inasnak jutott az a szerencse, hogy a ludat helyettesített. A lud legtöbb esetben megful, néha az inasgyereket is hasonló sors érte. A nedves ruha pedig, ha nem egyenesen volt a kéménybe téve, benn szorult és megakadt, minek következtében a fél kéményt le kellett bontani miatta.

— **Hajadon kőműves-mester.** Préda Ilona szamosújvári hajadon igen okos, törekvő leány lehet. Főleg pedig nagy gyakorlati érzéke van. Ezt az ítéletet abból következtetjük, hogy elvégezve iskolát, nem rohant fel az egyetemre, hogy itt gyarapítsa az asszony proletárok számát, hanem igen bölesen element Beszterczére és a kőműves mesteri pályára lépett. Volt kőműves inas, segéd és építész egy odaváló építő-czégénél. A szorgalmas, széptehetségű leányról a marosvásárhelyi lapok most azt írják: „Egy rendkívül szép, elegáns és nagy műveltséggel bíró nő jelentkezett az itteni kőműves-, ács- és kőfaragó-mesterei bizottság előtt, hogy az építészeti vizsgát letéve, mint önálló kőműves-mester működhesen. A kisasszonyt Préda Ilonának hívják. Gyakorlatát az építészeten egy kiváló beszterczei mesternél folytatta. Az írásbeli vizsgálatokat, — melyek 8 napon át tartottak — kiünő eredményrel tette le. E héten lesz a szóbeli s ennek végeztével átadták Préda Ilonának az építő-mesterei oklevelet.”

— **Vizsgálat a tanfelügyelő ellen.** Végre hirt adhatunk arról, hogy Dr. Tergina Gyula tanfelügyelő ellen a vizsgálat megindult. Mult hétfőn vette kezdetét a fegyelmi tárgyalás Szentesen a megyeház kistermében. A vizsgálatot Cicatricis Lajos alispán elnökléte alatt Fekete Márton és Kiss Zsigmond közigazgatási bizottsági tagok vezetik. A feljelentők képviselőiben dr. Kelemen Béla országgyűlési képviselő jelent meg. Tekintettel a nagy anyaghalmazra, a vizsgálat hetekig el fog húzódni. A tanfelügyelő kétségbeesetten kapkod fűhöz-fához, nyilatkozatokat tesz, hogy gyengíteni lehessen a vádakat, ami azonban

aligha fog sikerülni. A vizsgálat során egész sereg tanut fognak kihallgatni s általában a vélemény, hogy a tanfelügyelő a megyében meg nem maradhat tovább.

— **Az uzorás hivatalból üldözendő.** Az uzoráról készített új törvényjavaslat sokkal szigorubb, mint a régi. A régi szerint az uzoráskodás csak vétség volt, az új szerint már súlyosabb esetek büntettek lesznek, melyekért két évig terjedhető börtön és 500—8000 koronaig terjedhető pénzbüntetés jár. Nemcsak a kölcsönt, hanem az uzorára összes fajta büntetéssel sújtja s az uzorás követelések bírói uton való behajtását meg nem engedi, a burkolt uzorás szerződést is érvénytelennek jelenti ki. Ha valaki többször uzoráskodik, azt ki let utasítani a községből és el lehet tiltani annak a foglalkozásnak gyakorlataától, amelynek körében az uzorás cselekményt elkövette. Legfontosabb intézkedése a javaslatnak az, hogy az uzorást ezentul hivatalból fogják üldözni, vagyis a királyi ügyszék indítványára fogják megindítani az eljárást. Ha tehát a feljelentés megtörtént, akkor a panaszossal hiába egyezik ki az uzorás, a büntetést el nem kerülheti. A javaslat a törvényt visszaható erővel ruhazza fel, ami azt jelenti, hogy ha az uzorás cselekmény életbelétele előtt követetett is el, de az ügy még itéletileg vagy egyezségileg végleg nem rendeztetett, akkor szintén megindítható a bűnvádi eljárás, Intő szózat ez az uzorásokhoz, hogy már most hagyjanak fel bűnös üzemeikkel, mert az új törvény visszafelé is néz s a törvény megszületése előtt elkövetett uzoráskodást is büntetni fogja.

— **Nősülni szeretne** előkelő vidéki városban levő részvénytársaság igazgatója 32 éves, kinek 5000 korona évi fizetése van. Közvetítők eredmény esetén díjaztatnak. Teljes diszkréció biztosított, írásbeli ajánlatokat részletes felvilágosítással és lehetőleg fényképpel továbbít az „Általános Tudósító” hirdetési osztálya (B u d a p e s t, Erzsébetkörút 54).

— **Böhnel Miksa órák** Bécs, Margaretenstraese 48/ egy valódi amerikai nickel anker-roskopf-órát, lánczal és tokkal együtt küld 6 koronáért mindazoknak, kik erős, megbízható és tartós órát akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és legkedveltebb strapa óra. Utánzatoktól óvakodjunk. Bővebbet lásd a mai hirdetések között.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a háztorvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csokkalatos eredményel gyógyítja a már éveden át tartó betegségeket. Öregék és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulírt czimen írhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan írhat magyarul az orvoságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet következőképpen kell czimezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Anyakönyvi bejegyzések.

Június 20-tól 27-ig.

Születések. Takács Péter Pál, Klucsai Piroska, Pap Veronika, Sarusi Kis Mária, Bernát Veronika, Kocsis Julianna, Viktor Ilona, Felföldi Francziska, Vincze Mária, Benedek Anna, Varga István, Csépe Pál, Veres Péter, Ötvös László, Kallai Péter, Német Julianna, Német Zsófia, Tyukász Erzsébet, Győri Rókus.

Halálozások: Horvát Mária 8 napos pempugus, Vincze István 18 éves hashártyagyulladás, Fodor Francziska 3 hónapos gyermekaszály, Varga József 14 hónapos tüdőhurut, Takács Péter Pál 5 napos görcsök, Brindza Gáspár 5 hónapos tüdőgyulladás, Sarusi Kis Mária 3 napos veleszületett gyengeség, Urbaniczki Margit 23 napos görcsök, Bernát József 17 hónapos bélhurut, Poczi László 48 éves tüdőgümőkór, Szlapák Viktória 6 hónapos bélhurut, Bálint György 46 éves bélrák, Rózenzveig Fáni 46 éves méhrák, Vás Farkas 3 éves angolkór.

Házasság kötések. Oláh Gergely Bori Máriaival Schulcz József Gácsi Máriaival, Kurucz Ferencz K. Kis Máriaival.

Eljegyzés. Dr. Sörös Miklós Kutnai Zelenka Jolán.

!! Ház eladás !!

Bozó Mihálynénak akár a népkerttel szemben, akár pedig a félegyházi uton levő

h á z a e l a d ó .

Fái István Szent György utca 2 sz

H á z a

(a Greskovics féle ház szomszédságában) 258 négyszög telekkel szép kerttel és rajta levő épülettel eladó. Értekezhetni a tulajdonossal,

I R O D A L O M.

Vörösmarty-Album. Kulturmisztót teljesít a „Pesti Napló” minden esztendőben, diszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megősmerteti, egyúttal meg is szeretteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló”, ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmartyinak, a Szózat és a Vén cigány öserejű költőjének életművét egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos más) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-album alakjában és nagyságában készül és tartalmaz diszkönyvet 20 nagy több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40-50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékként megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

Harminczhét év a magyar közéletből. A modern Magyarország hatalmas fejlődésének legszebb korszaka esik bele abba a harminczhét esztendőbe, a mióta az Egyetértés, ez a legnagyobb és legragyogóbb hirlap magyar függetlenségért, magyar önállóságért, magyar nyelvért és szubvenziójáért harcol. A sikerek és vivmányok között, a melyeket e kitartás, folytonos küzdelem termelt, nem kis jelentőségű a legújabb: a lelkes harcz arra kényszerítette a bécsei kezét, hogy a nemzetrontó katonai javaslatokat visszavonja. Oroszlánrésze ennek a győzelemnek a lankadatlan és lelkes munkásságnak köszönhető, melyet az Egyetértés a legutóbbi küzdelemben kifejezett. De már érdemei is vannak e hirlapnak. Több évtized megmutatta, hogy az Egyetértés mindig első iparkodott lenni az érteztés gyorsaságában és megbízhatóságában. Terjedelme, formája megengedte, hogy nemcsak a politikának szánjon bőséges teret, de mindennapi eseményt kimerítően és hiven ismertessen és tárgyaljon s az irodalmi olvasmányok terén is többet és jobbat nyújtson bármely lapnál. Politikai vezető cikkeiket írják: Kossuth Ferencz (főmunkatárs), Fenyő Sándor (főszerkesztő), Eötvös Károly (főmunkatárs), Mezei Ernő, Szatmári Mór (orsz. képviselő), Rátkay László (orsz. képviselő), dr. Pap Dávid, Kálnoki Izidor, Sebess Dénes (orsz. képviselő), Molnár Márton (felelős szerkesztő), dr. Bokor József (egyetemi tanár, Tanügy), Lengyel Zoltán (orsz. képviselő). Irodalmi rész is szinte páratlan a magyar sajtóban. Tárcaírói: Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly, Heltai Jenő, Gárdonyi Géza, Timár Szaniszló, Szabolcska Mihály, Endrődi Sándor, Martos Ferencz, Kürthy Emil, Fényes Samu, Váradi

Antal, K. Lipich Elek, Beniczkiné Bajza Lenke, Fabula János, Baáry Elemér, Miklós Jenő, Szentmihályi Gyula, Czöbel Minka, Radó Antal. Karácsonyra az Egyetértés becses és nagyértékű Rákóczy-albumot küld teljesen ingyen előfizetőinek s a most belépők azonnal megkapják az album egyik műmellékletét, Kossuth Lajos fametszésű legjobb képét. Az Egyetértés-re előfizetni a kiadóhivatal útján lehet, Budapest, vármegye-utca 11., egy hónapra 1 frt 80 krért, negyedévre 5 forintért.

(A Mátyás Diák). Tizenhat esztendeje már annak, hogy az ország legvigább élclapja, a „Mátyás Diák” megindult. Azóta ez a lap hordja szét a jó kedvet az ország minden részébe, szövegben és képekben egyaránt. A „Mátyás Diák” minden számában 30-40 karikatúrát, adomailusztrációt közöl, messze túlszárnyalva e tekintetben is a képes lapokat. Szövegrésze föltétlenül érdekes és mulattató. Politikai vonatkozású apróságai csipősek és találók, adomái kaczagatók, humoreszkjei pompásak, versei csattanósak, talányrovata pedig gazdag. A „Mátyás Diák” Murai Károly szerkesztésében s Wodianer F. és Fiai kiadásában jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, IV., Sarkanyus-utca 3.) készséggel küld.

A belgrádi királygyilkosság világraszóló eseményeiről a „Budapest” pol. napilap nemcsak kimerítő tudósítást hozott, hanem egyúttal képekben is bemutatta a szörnyű dráma kiemelkedőbb részleteit. Az első távirat vételekor azonnal egy kiváló rajzoló művészt küldött Belgrádba, ki ott a helyszínen számos vázlatot vett fel. E helyszíni vázlatok, s fényképfelvételek után készültek a „Budapest” képei, melyek mindenféle oly nagy feltűnést keltettek. Egyáltalán nagy előnye a „Budapest”-nek, hogy a fontosabb napi eseményeket a leíráson kívül művészi kivitelű illusztrációkban is bemutatja. E tekintetben egyedül áll a „Budapest” a magyar sajtóban. De egyébként is becsülettel rászolgál a „Budapest” arra a közkezdveltségre, mely negyedszázados pályafutása óta állandóan kíséri. Elénk, jól szerkesztett lap. Ertesülései frissek és megbízhatók. Vezérfonalait legtöbbnyire orsz. képviselők írják, köztük Kossuth Ferencz. Tárcarovata változatos, regényei érdekfeszítők. Egyszóval aki egy jó napilapot akar s az eseményeket képekben is akarja látni: Bátran előfizethet a „Budapest”-re, melynek előfizetési ára egy negyedévre 6 korona, egy hóra 2 korona. Mutatványszámot kívánatra bárkinek szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala (Budapest, IV., Sarkanyus-utca 3. szám).

Amerikai levél.

J. + M. + J! Fairport, Ohio-állam, 1903. június 11.
Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapja számára ide mellékelve egy cikkekcskét küldök, mely némiképen talán hozzájárul a helyzet ismertetéséhez. Bizony sajnós, hogy a kivándorlás által rohamosan emelkedik az amerikai magyarok száma, melyet épen nem fognak a tervezett kivándorlási törvénnyel leszállítani, mert hiába való a törvény, ha odahaza a nép nem bírja kenyerét megkeresni s ha a rossz közigazgatás és uszorsázkodás miatt nincs

nyugta lelkének. Talál arra ezerféle módot, hogy utlevél nélkül is elhagyhassa hazáját. Magamról annyit mondhatok, hogy nincs semmi bajom, jó egészségben vagyok és semmi kívánnivalót sem hagy anyagi helyzetem. Vallásos, áldozatkész hiveim vannak, kik szeretik az Isten házáat s hiven teljesítik vallási kötelmeiket. Most építik a templom téren az új emeletes paplakot és iskolát 2460 dollár költséggel, a mi hazai pénz szerint tizenkétezer-háromszáz koronának felel meg s mondhatom első rangú épülete lesz községünknek. Templomunkat is oly szépen berendezték már is, hogy a belépő első pillanatra láthatja, hogy hívő keresztény nép látogatja ezt a szent helyet. E hónap folyamán három bucsu napunk lesz, t. i. jun. 14-én Urnapja, melyet itt mindig vasárnap tartanak, jun. 21-én Pádúai Szent Antalnak, mint templomunk védszentjének ünnepe, melynek társulata rövid főnállása dacára száz tagot számlál. Nem csak az itteni magyarság, mely most ünnepli első bucsu napjait, hanem még az angolok is nagy várakozással tekintenek e bucsu napok elé, mert ez Amerikában újdonság számba megy a mennyiben az angolok nem szoktak bucsukat tartani. Más különben nyugott, békés napjaim vannak és reményleni sem mertem volna a jó Istentől, hogy az ő hazában kiállott viszontagságaimért itt az idegen földön ily gazdagon kárpótoljon. Jelenleg segéd-társam is van Ft. Policsek Károly Nyitra megye handlovai plebánus ur személyében, kit az enyémhez hasonló viszontagságokkal kényszerítettek az ország elhagyására. Főlvétele most van folyamatban a clevelandi egyházmegye papjai közé s így rövid idő kérdése, hogy álláshoz jusson. Becsés lapját rendszeresen kapom Szerkesztő urnak és azt látom belőle, hogy az Isten nem siet, de nem is felejt, s bár nem ver bittel, jó akaróimnak, kik hazám elhagyására kényszerítettek, érdemük szerint megfizet.

HEGYI ANTAL
fairporti magyar lelkész.

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1903. évi május hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkezik:	Budaestről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Személyv. ————	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	—————
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyorsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	—————
Személyv. ————	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyorsv. ————	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u.	2 „ 57 „ d. u.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	—————
Gyorsv. ————	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	—————
Személyv. ————	7 „ 37 „ este	Kecskeméti.	Gyorsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	—————
—————	—————	—————	Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	—————

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkezik:	Szegedről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Gyorsv. ————	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	—————
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	—————
Gyorsv. ————	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyorsv. 10 ó — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. ————	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	—————
Gyorsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyorsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. ————	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	—————
Személyv. ————	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel	—————	—————	—————

Csongrádról indul:	Félegyházára érkezik:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Félegyházáról indul:	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkezik:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. ————	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	—————	—————	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	8 ó 13 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkezik:	Majsáról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. ————	—————	—————	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	7 ó 10 p este	6 ó 33 p este

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonat közlekedik.

324/1903. végr. szám.

Arverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1903. évi V. 9094 számú végzése következtében Dr. Papp Róbert ügyvéd által képviselt Wilhelm Magdolna javára Uzony Györgyné ellen 600 kor. s járuléka erejéig 1903. évi június hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 643 kor. 50 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és konyha berendezések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróság 1903. évi V. 172/3. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 58 kor. 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csongrádon leendő eszközlésére 1903. évi június hó 30-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1903. évi jun. 21-én.

R. Papp István
kir. bír. végrehajtó.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld **Schwanen** gyógyszerár Frankfurtra a M.

Teljesen ingyen

Alapított
1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha értéketlen utánzatok által hagyja magát elámitani. Az én valódi amerikai Nickel

(ANKER-ROSKOPF-ÓRÁM Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal,

itt látható minta szerint 36 órai járással egyedüli. Kiváló ellenállóképessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a letehető legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tisztelőknek, vasúti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyőrök, kalau-

zok, gépszek és mindazok részére, kik egy erős, megbízható és tartós órát akarnak. Ára egy szép nikkellánczal és tokkal együtt csak

6 korona, 3 évi jótállással. 3 darab vételnél csak 5 korona.

Nem megfelelő esetben kicsorélem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az első amerikai órágyárak vezérképvele által

BÖHNEL MIKSA, óras Béc, IV., MARGARETENSTRASSE 48/59.

a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója.

Óvás: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és imitált papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órás. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti megjegyzéssel ellátva, utasításuk határozottan vissza.

Sohasem kívánczik az életben oly ritka alkalom, hogy csak 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árujteményt kaphatni
12 darab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan jár 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczélláncz vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legujabb facon simmil briliánszal 2 drb. igen finom goldin nyakkeendő. 2 drb. valódi goldin fülbevaló legujabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a lánczra. Nem tetsző tárgy készségekl kicseréltetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagyban elárusítás

KRAKAÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP ÉS KERÉKPÁR-GYÁR

képviselője

WELLISCH VILMOS
SZENTESE N.

Csolnakos és karikahajós varrógépek családi és ipari célokra a legjobb kivitelben kaphatók üzletben jutányos áron.

Minden rendszerű varrógépekhez géprészek raktáron tartatnak s javításokat jutányosan eszközölnek.

A legmodernebb kerékpárok

folyton raktáron tartatnak s bármily rendszerű kerékpár alkatrészek és kellekek nálam jutányos áron kaphatók.

Saját jól felszerelt varrógép és kerékpár javítóműhely!

Schicht-szappan

„szarvas“

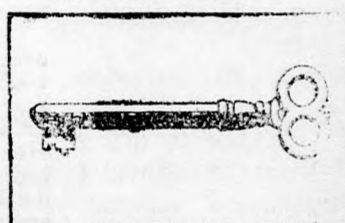
vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon és fénycerém világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Elviselt, foltosczipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyo-sin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

VÖRÖSMARTHY-ALBUM

INGYEN! A Pesti Napló, amely eddigé az Ember tragédiáját, Arany János balladáját Zichy Mihály illusztrációival, Katona József Bán bán-ját, a Himfy Albumot, a Költők-Albumát, tavaly a remek kivitelű Zichy-Albumot, stb. adta olvasóinak a könyvpiacon általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fényvel és pompával, a **Vörösmarty Mihály-Albumot** fogja olvasóinak karácsonyi ajándékkul adni.

A **Vörösmarty-Album**, a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. Csongor és Tündét, Vörösmartynek a kedves dramai költeményét, a **Szózatot**, a **Vén cigányt**, **Szép Ilonkát** és **Vörösmartynek** legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival, 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval, a valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amilyen eddig alig jelent meg magyar disztribúción. A **Vörösmarty-Albumot** megszerezhetik mindazok, akik a Pest Naplóra, amely a legrégebb, legfüggetlenebb és egyike a legelterjedtebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan legalább egy évig előfizetők maradnak, szintén megkapják a **Vörösmarty-Albumot**. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy akik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján, tehát 1903. évi ajándékkul kapták, azok a **Vörösmarty-Albumot** csak úgy kapják meg, ha új egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 27. sz. a van.

Salgó-Tarjani kőszénbánya-részvénytársulat

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Szénosztályozás:

Gőzcséplőgép-, gőzeke- és szobafűtésre:

Darabos (tömör) szén és kockaszén.

Továbbá:

Diószén	— — — — —)	gyári kazánfűtésre
Durvaszén	— — — — —)	
Aknaszén	— — — — —)	
Rostált aknászén	— — — — —)	
Aprószén	— — — — —)	
Kovácsszén	— — — — —)	körkemencefűtésre.
		kovácsolási célokra.

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjani bányákban	— — — — —	10 millió
Petrozsényi bányákban	— — — — —	6 millió

A vezetése alatt álló Esztergom—Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság termelése évenként:

Dorogh—Annayölgyi bányákban	— — — — —	2.4 millió
Szászvári bányákban	— — — — —	0.6 millió

Össztermelés — 19 millió

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

CREME IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrkülfest, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a fővárosban

VÖRÖS KERESZT

GYÓGSZERTÁR
TORONTÁL-SZÉCSÁNY.
CSONGRÁDON:
Wiesner Lajos gyógyszerész úrnál „SZT.-RÓKUS” gyógyszer-tár.

Az egész országban s különösen varró iskolákban be van vezetve.

Varrógép szétküldés

BÉCS, VI., STUSS.
Mariahilferstrasse 62.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zörgés nélkül varr, s könnyű járata, egyszerű szerkezetében feltűnően elegáns a legutóbbi idők legfőbb tökéletesebb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lábajtásra, bezarható fedéllel.

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 heti próba idő és 5 évi írásbeli jótállás biztosítottik.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működnek kívánalom szerűen, saját költségemre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítóknak, hivatalnokoknak, nem különben privát személyeknek sok ezer WERTHEIM varrógépet teljes megelégedésre szállítottam, amelyek bármelyike megtekinthető.

Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

Wertheim
elektra 2.
sz. 37 frt 50

A haj újránövése! Nincs többé kopaszság!

Egy említésre méltó szer, mely férfiak, nők és gyermeknek egyaránt gyönyörű haját köcsöböz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a kopasz, varas, pörpösös fejet és sürüleit, hosszúra növeszt, valamint növényes és szelvényes teszi a haját. A korán megöszült haj festés nélküli visszahajlása eredeti színét. A kopasz fejnél a haj, valamint a szemöldök és szempillák újránövéséért jótáll.

Amerikában „Lovaorin” név alatt egy szer találtak föl, mely tisztán növényekből készült, nem kell ennek használatától óvakodni, mert még a legfinomabb fejűeknek sem ártalmas. Nincs semmi ok arra, hogy önként vagy gyermekének ritka és csenevész hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, úgy tehen, mint nyáron szükség van és egészséges hajnövése nélkül úgy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve a meghullásnak. Az anya, vagy gyermek betegsége gyakran paralizálja a hajlőt és évek mulnak, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kétkedhetne ezen csodálatos szer tulajdonságaihoz akkor, midőn kezünk között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyenkéntől érdekelnek, kiknek szavahihetőségéhez kétség nem fér.

A bécsi „Medizinisches Chirurgisches Centralblatt” orvosi szaklap 1901. decemb. 27-én megjelent 52. száma egy feltűnést keltő cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulszický ismert bécsi orvosnak a Lovaorinnal tett kísérleteit és elért fényes eredményeit. Dr. Kulszický érdeklődésű közléseitől világosan kitűnik, hogy a Lovaorin a legkitűnőbb és megbízhatóbb óvszer kopaszság, hajkihullás és korpa ellen. — Nincs másféleképp többé a korpa, a hajhullás, a kopaszagnak, mint azt a fenti kép mutatja.

Néhány orvosi véleménye:

„A „Lovaorin” itt hat esetben seborrhoe (korpaképződés) effluviám (hajkihullás) kitűnő szolgálatot tett s mindig azon leszek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmazzam. Mindenesetre kérek nekem még három üveg Lovaorint küldeni. Dr. Ladislaw Boruohi, orvos, Lemberg. — Az ön által beküldött „Lovaorin”-nal négy esetben idő-előtti kopaszagnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező eredményt értem el és szívesen gyakorlatilag mindig ajánlani fogom. Dr. Karos József, orvos, Budapest. — Felhívásuk folytán a Lovaorint többször alkalmaztam és igazmondóan elismerek, hogy az nekem korpaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tett, minek folytán azt tovább ajánlani fogom. Dr. Garner Lajos, orvos, Lébény. — A Lovaorin-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Első eset, hogy egy hajnövesztő szerhez bízalmam van. Magamon az anti-borrhoea hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnak újránövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Schamet, orvos, Lemberg. — Ha az eredmény nem változik, a Lovaorin-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbőrt enyhén és erőteljesen tisztítja s a mellett a hajnak szaporodása felismerhető. Az első hatást magamon tapasztaltam és nagyon örültem a csatlós eredménynek. Dr. Ernst Ferencz, orvos, Tamási. — Az Ön kívánságának szívesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a Lovaorin nagyon sok seborrhoe (korpaképződés) eseteknél kitűnő szolgálatot tett, nevezetesen kezdő hajkihullásnál. Dr. Korn Gyula, orvos, Kolozsvár. — Mivel a hajkihullás és kopaszágot akadályozza meg, minden anyának fontos tudni vala, hogy létezik egy kozmetikum, mely a kis kedvenceinek remek haját eredményez.

Egy nagy üveg Lovaorin ára, több óra elegendő, 5 korona, 3 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai raktár által.

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38

Betegek egészségesek lettek, gyengék erősek lettek.

Kiváló életelixír, híres orvos tudor által feltalálva, mely minden ismert bajt gyógyít. A csodával határos gyógyítások érettek el vele. A régi világ titka, a hosszú élet, meg van fejtve.

Évek hosszú során át türelmesen tanulva és kutatva a mult poros aktáiban és a jelen orvosi tudományokban, dr. Wood amerikai orvos azt a

csodás kijelentést teszi, hogy 6 az életelixirt feltalálta és képes vele délszaki gyökerek keverésének segítségével, melyeket csak ő ismer és melyekből az életelixír előállítottik, a mi gyümölcse az évek óta tartó kutatásának, minden betegséget, mely az emberi testet bántja, meggyógyítani. Semmi kétség, hogy az orvos ez állítása valóság és a csodálatos gyógyítás, melyet naponként elért, nagyon is mellette bizonyít. Elmélete, melyről előhozakodik, észbeli, szellemi tapasztalatokhoz nyugszik, melyeket éveken át az orvosi praxisban szerzett. Egyetlen szenvedő se mulasztja el e csodás „életelixirt”, mint a hogy ő nevezi, megpróbálni. Egyes gyógyítások kiválóan figyelemreméltók s majdnem hihetetlenek, ha nem bizonyítanák hitelt érdemlő tanuk.

Az orvosok által feladott betegek családjának és barátainak teljes egészségben visszaadattak. Rheumatizmus, neuralgia-gyomor-, máj-, vesé-, vér- és bőrbetegségek és hólyagbajok eltűnnek, mint bűvészet által. Főfájás, derekfájás, idegesség, hideglelés, aszkor, köhögés, hűlés, katarrhus, bronchitis és minden torok és tüdőbaj vagy más egyéb szervek megjavulnak oly idő alatt, mely egyszerűen csodálatos.

Tisztítja az egész szervezetet, vért és szöveteket, az idők normális erejét visszaadja és az egészség csakhamar ismét helyreáll.

Ára: 6 üveg 6 kor., 12 üveg 10 kor. A szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett vámtmentesen történik. Megrendeléseket elfogad Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2. sz.

Premier Kerékpárok
leg finomabb a világ
leg újatvasabb vasáron
Arjegyzzék díjmentesen
Premierwerke Eger, Csehsország

Millió hölgy használja a FEEOLIN-t.

Kérdezze csak házi orvosát, hogy a „FEEOLIN” nem-e a legjobb kosmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legtisztálatlanabb arc és a legcsúnyabb kezek előkelő, tiszta finomságot és alakot nyerhetnek „FEEOLIN”-használatával. A „FEEOLIN” egy 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc redői és ráncok, borotkái (Mitesser) és arcpörpösések (Wimmerli) stb., a „FEEOLIN”-használatával által nyomtalanul eltűnnek. A „FEEOLIN” a legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépsítő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóvja. A „FEEOLIN” egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. Aki a „FEEOLIN”-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kételezzük magunkat a pénz azonnali visszaadására, ha a „FEEOLIN”-használatát nem siker. Egy darab 4 ra 1 korona, 3 darab 2-50 korona, 6 darab 4 korona, 12 darab 7 korona. Egy darab utáni porto 20 fillér. 3 darabon felül 60 fillér. Utánvételt 60 fillérrel több. Megrendelhető FEITH M. főraktárban: Bécs, VII., Mariahilferstrasse 38.

A szép kebel

a legelőkelőbb női baj, melyben a természet a legkevésbé bökésk. A hölgyek tehát örömmel fogják értesülni, hogy létezik egy teljesen veszélytelen szer, melylyel a természetet szelid módon kényeztetjük, hogy e tekintetben kevésbé fukar legyen. Ez az előkelő hölgyek előtt már ismeretes szer a **valódi keleti Vénus-balsam**, melyet a leghíresebb orvosok javallják és tényleg azon tulajdonsággal bír, hogy a kebleket kifejleszti és újra tulajdonsággal bír, a szöveteket erősíti, a vállak csontkiugrásait elsimítja, a mennyiben a kebleknek egyáltalában bizonyos emelkedést kölcsönöz. Hatása abban áll, hogy a táplálék átváltozását plasztikus állapotba megkönyvit és elősegíti, mely utóbbiak a kebel táján rakodnak le. A már egyszer elért állapot a jövőben minden különös kezelés nélkül fennáll. Előtti hatása folytán a **valódi keleti Vénus-balsam** azokivül friss arcszínt kölcsönöz, az arcvonásokat szépséti és egészben fiatalít. Minden természet részére hasznos, épp úgy a kifejlődésben levő fiatal lány, mint már teljesen kifejlett asszony számára. Ugyanaz a sovány, hűszegény férfiaknál is hasonló szolgálatot tesz. Semmi esetben sem lehet a legkevésbé sem ártalmas az egészségre. — Ára egy nagy üvegnek sokáig elegendő, 5 korona, 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. — Szétküldés titoktartás mellett, vámtmentesen, utánvétellel vagy előleges fizetés ellenében. — Rendelések címzendők:

Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.